

REGERINGEN

Regeringsbeslut

I:1

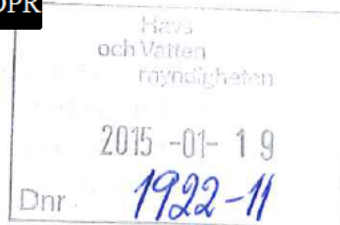
2015-01-15

M2013/1589/Me

Miljö- och energidepartementet

Hushållningssällskapet Skaraborg
borttagen uppgift enligt GDPR

LRF Konsult
Box 565
201 25 MALMÖ

**Överklagande i fråga om vattenskyddsområde och nya skyddsföreskrifter för
Källefalls vattentäkt, Tidaholms kommun**

2 bilagor

Regeringens beslut

Med ändring av länsstyrelsens beslut den 16 maj 2013 upphäver regeringen Tidaholms kommuns beslut den 26 mars 2012 om nya skyddsföreskrifter för vattenskyddsområde Källefalls vattentäkt och återförvisar ärendet till kommunen för fortsatt handläggning.

Ärendet

Tidaholms kommun beslutade den 26 mars 2012 om nya skyddsföreskrifter för vattenskyddsområde Källefalls vattentäkt, se *bilaga 1*. Det tekniska underlaget till beslutet liksom synpunkter från remissinstanser och sakägare hade på uppdrag av kommunen tagits fram av Ramböll Sverige AB. Hushållningssällskapet Skaraborg, ägare till fastigheten **borttagen uppgift enligt GDPR** i Tidaholms kommun, överklagade kommunens beslut till Länsstyrelsen i Västra Götalands län som den 16 maj 2013 avslog överklagandet, se *bilaga 2*. Hushållningssällskapet Skaraborg har överklagat länsstyrelsens beslut till regeringen.

Hushållningssällskapet Skaraborg (klaganden) har yrkat att regeringen ska upphäva länsstyrelsens beslut och återförvisa ärendet till länsstyrelsen för förnyad prövning. Klaganden har som grund för sitt yrkande anfört bl.a. följande. Överklagandet av kommunens beslut avsåg frågan om att utöka den sekundära skyddszonen och införa de nya föreskrifterna, särskilt såvitt avser förbud mot yrkesmässig hantering av bekämpningsmedel inom vattenskyddsområdet. Vid prövning av skydd av områden ska hänsyn tas även till enskilda intressen. En inskränkning i enskildas rätt att använda mark eller vatten som grundas på skyddsbestämmelse får därför inte gå längre än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses. Kommunens beslut innebär att konventionellt jordbruk inte är möjligt på de aktuella jordarna inom sekundär zon. Det innebär i sin

tur en omfattande inskränkning av individuella rättigheter såsom näringsfrihet och äganderätt. Förbudet mot yrkesmässig användning av bekämpningsmedel inom sekundär zon går därför utöver vad som är påkallat för att tillgodose syftet med skyddsområdet och den sekundära zonen.

Klaganden har vidare anfört att det saknas underlag och utredning av varför ett förbud av hantering av bekämpningsmedel skulle vara påkallat inom sekundär zon. För att lägga restriktioner på olika slag av verksamheter inom ett vattenområde så att det ger ett adekvat skydd utan att vara onödigt tyngande, är det av stor vikt att det finns ett gott hydrologiskt underlag för området. Det är inte givet att de mest känsliga markområdena vad gäller risken för areellt spridda bekämpningsmedel ligger inom den inre skyddszonen. Undersökningar från tiden före skyddsområdets fastställande kan vara ofullständiga eller mindre tillämpliga i vissa fall och måste då kompletteras. De hydrologiska grunder på vilket det enskilda skyddsområdet har beslutats bör nog beaktas och ställas i relation till det sökta tillståndet. Kunskap om eventuell förekomst av bekämpningsmedelsrester eller annan mänsklig påverkan på vattnet bör också finnas i underlaget. Dessutom ska de kommunala miljöbehoven ställas i relation till näringsfrihet, äganderätten och uppfyllande av bevisbördan enligt miljöbalken. I handlingarna i kommunens beslutsunderlag saknas redogörelse för avvägningar av miljöhänsyn. Den bedömning som skett vid kommunen förefaller endast utgå från kommunala behovs-avvägningar.

Därutöver ska kommunen enligt 24 § förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. förelägga ägare och innehavare av särskild rätt till marken att inom viss tid yttra sig över förslaget om vattenskyddsområde. Tiden får inte sättas kortare än en månad. Ett sådant föreläggande ska delges. Enligt delgivningslagen är Tidaholms kommun ansvarig för att delgivning sker. Kommunen har rätt att välja det delgivningssätt som är mest ändamålsenligt i ärendet. Vid Tidaholms kommun saknas det handlingar som utvisar att behörigt organ beslutat om delgivning och att delgivning skett på ett korrekt sätt under handlägningsprocessen. Klaganden anser att då delgivning av förslaget inte har skett enligt den form som föreskrivs har beslutet sådana formella brister att det ska upphävas.

Klaganden har i yttrande till regeringen anfört att förbudet inte heller är i enlighet med Naturvårdsverkets föreskrifter. Eftersom kommunen framhåller att beslutet grundar sig på Naturvårdsverkets föreskrifter vilar beslutet i detta hänseende på felaktiga grunder.

Tidaholms kommun har i yttrande till regeringen anfört bl.a. följande. Den 25 oktober skickades ett komplett förslag på samråd till berörda myndigheter. Samtidigt skickades även ett skriftligt underlag till enskilda berörda med svarstid på en månad. Skriftligt bemötande av inkomna

synpunkter ingavs av klaganden, vilket föranledde endast mindre ändringar av föreskrifternas lydelse. Något ytterligare samråd ansågs därför inte nödvändigt. Eftersom samrådet ansågs vara utfört och avslutat bedömde kommunen att ett beslut kunde fattas avseende det reviderade vattenskyddsområdet. Någon delgivning avseende förslaget till berörda, i enlighet med delgivningslagen, företogs inte och kan anses vara en brist i den formella processen. Kommunen anser dock att denna brist inte är av sådan karaktär att ärendet bör återremitteras. Kommunen anser vidare att det är tydligt att kommunens verksamhet, som är av skyddande art och syftar till att säkerställa kvantitet och kvalitet av vatten, väger tyngst. Det måste därför anses ha större betydelse än klagandens enskilda intressen i detta fall. Någon ändring i sakfrågan kommer inte att ske. Det innebär att en återremittering endast skulle innebära ytterligare en resurs- och tidsförödande process utan några ändringar i sakfrågan.

Skälen för regeringens beslut

Klaganden har anfört att delgivning av förslaget till vattenskyddsområde med skyddsföreskrifter inte har skett enligt den form som föreskrivs och att beslutet därför har sådana formella brister att det ska upphävas.

Enligt 24 § förordning (1998:1252) om områdesskydd m.m. enligt miljöbalken ska kommunen, innan den fattar ett beslut enligt 7 kap. 21 § miljöbalken att förklara ett område som vattenskyddsområde, förelägga ägare och innehavare av särskild rätt till marken att inom viss tid yttra sig över förslaget. Tiden får inte sättas kortare än en månad och föreläggandet ska delges.

Av handlingarna i ärendet framgår att Tidaholms kommun har gett Ramböll Sverige AB i uppgift att ta fram tekniskt underlag och förslag på skyddsområde och skyddsföreskrifter för vattentäkten Källefall. Vidare framgår att kommunen genom Tekniska nämnden den 29 september 2011 beslutade att ge Tekniska kontoret i uppdrag att upprätta samrådshandlingar för utställning och remisshandling till berörda instanser och markägare innan ärendet slutbehandlades i Tekniska nämnden. Av handlingarna framgår även att klaganden har tagit del av underlaget till beslut och framfört synpunkter på förslaget till Ramböll. Däremot har kommunens egen handläggning inte innefattat någon formell delgivning av föreläggande till enskilda att yttra sig.

Regeringen kan konstatera att klaganden inte har delgetts handlingarna på ett korrekt sätt och att klaganden därmed inte har haft möjlighet att

yttra sig till kommunen innan beslut fattades. Regering gör bedömningen att det därmed förekommit sådana brister i handläggningen att överklagandet bör bifallas, vilket innebär att kommunens beslut ska upphävas och ärendet återförvisas till kommunen för fortsatt handläggning.

På regeringens vägnar

borttagen uppgift enligt GDPR

Åsa Romson

borttagen uppgift enligt GDPR

Astrid Öfverholm

Kopia till

Tidaholms kommun (handlingarna återsänds)

Länsstyrelsen i Västra Götalands län

Naturvårdsverket

✓ Havs- och vattenmyndigheten

Sveriges geologiska undersökning

2012-03-15

§ 23 Antagande av nya skyddsföreskrifter för vattenskyddsområde Källefalls vattentäkt

12/KK84-340

Tekniska nämnden har upprättat ett förslag till nya skyddsföreskrifter för vattenskyddsområde Källefalls vattentäkt.

Tekniska chefen Kjell Jonsson lämnar en beskrivning av ärendet och de förslag till skyddsföreskrifter som föreslås. Efter anförandet besvarar han frågor från ledamöterna om bland annat ledningsnätets kondition och möjligheten till att börja tappa Källefallsvatten på flaska.

Kommunstyrelsen har föreslagit kommunfullmäktige att anta nya skyddsföreskrifter, för vattenskyddsområde Källefalls vattentäkt, i enlighet med tekniska nämndens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut

- Kommunfullmäktige beslutar att anta nya skyddsföreskrifter för vattenskyddsområde Källefalls vattentäkt i enlighet med tekniska nämndens förslag.

Sändlista

Akten
Tn

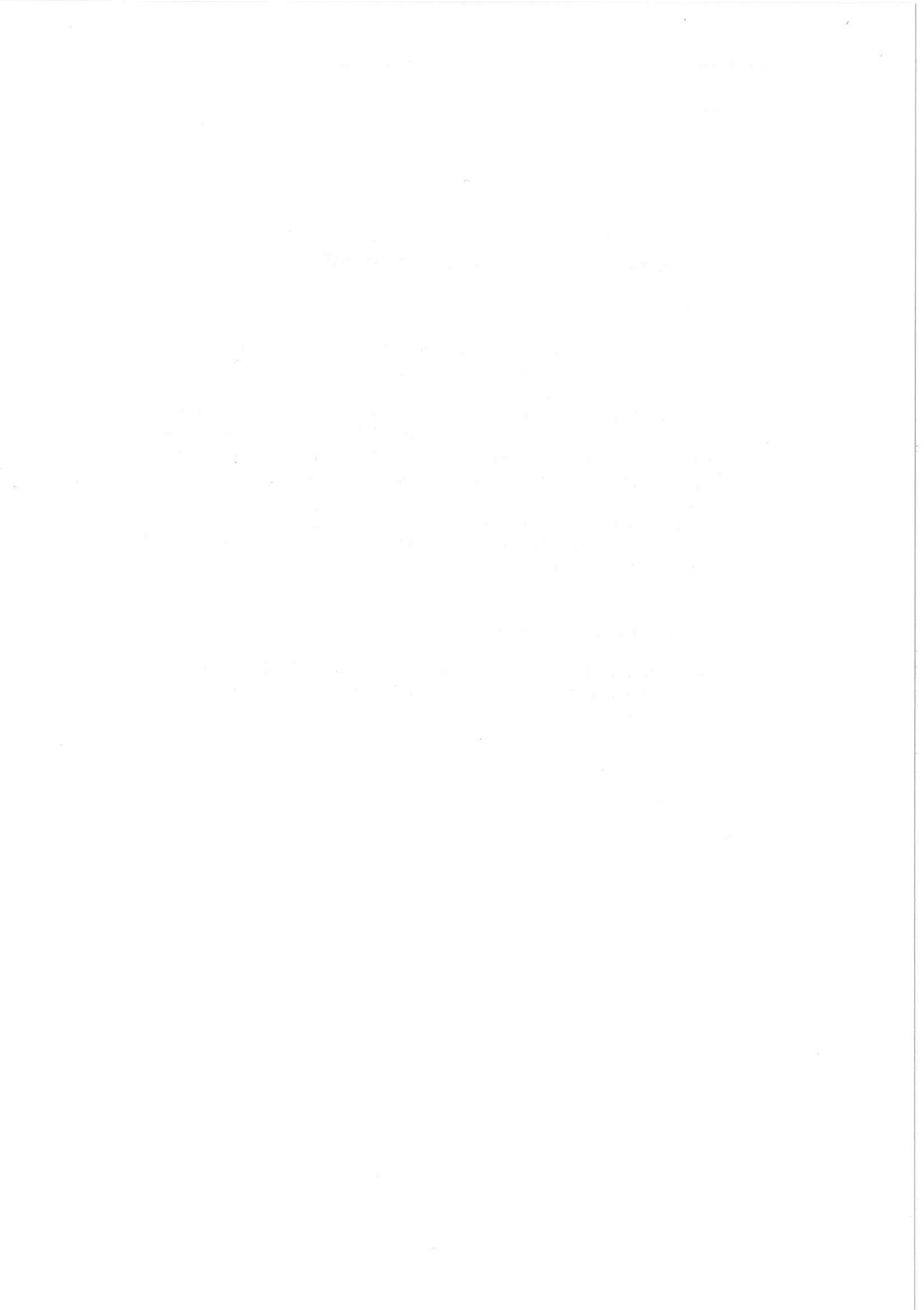
Ordförandes sign
borttagen uppgift enligt GDPR

Justerandes sign
borttagen uppgift enligt GDPR

Justerandes sign
borttagen uppgift enligt GDPR

Utdragsbestyrkande

borttagen uppgift enligt GDPR

Plats och tid Villan klockan 18.00 – 20.45

Paragrafer 18 - 33

BESLUTANDE
Ledamöter

Namn

Curt B Gustavsson (S), Per-Erik Thurén (S), Ann-Sofie Hagenvind (S),
Christer Johansson (S), Lena Andersson (S), Ulla Brissman (S)
Anna-Karin Skatt (S), Astrid Bengtsson (S), Berndt Gustavsson (S),
Anette Söderstedt (S), Peter Ezelius (S), Lennart Rehn (S),
Håkan Joelsson (S), Ulla Johansson (S), Monika Stadig (S),
Jonas Ringqvist (S), Hajrudin Abdihodzic (V), Lisbeth Ider (V),
Michael Brisman (M), Ida Davidsson (M), Peter Friberg (M),
Richard Mellgren (M), Gunilla Dverstorp (M), Johan Liljegravn (M),
Ambjörn Lennartsson (M), Anneli Sandstedt (C), Eje Johansson (C),
Bengt Gunnarsson (C), Runo Johansson (FP), Halina Gustavsson (FP),
Ingemar Johansson (FP), Krister Rohman (KD), Torgny Hedlund (KD),
Karin Olofsson (MP), Tomas Vestin (MP), Sven Sandrén (M),
Berit Sörman (S) samt Bengt Karlsson (S), ordförande

Tjänstgörande ersättare

Mimmi Pirttilä (S) ersätter Cathrine Karlsson (S)
Kenneth Svedlund (S) ersätter Erik Ezelius (S)
Stig-Erik Werner ersätter Kent Jansson (SD)

ÖVRIGA
Ersättare

Namn

Gunilla Djurberg (S), Helena Qvick (S), Othmar Fiala (S),
Ann Österberg (S), Annelie Klahr (MP), Göran Olofsson (MP),
Bill Malm (M), Elisabeth Alfredsson (M), Anders Häggstam (M)
Lennart Axelsson (C) Ulf Persson (C) Ingvar Johansson (FP)

Tjänstemän

Tommy Larsson, sekreterare

Övriga

Utses att justera
Justerings tid

Hajrudin Abdihodzic
2012-04-17

Halina Gustavsson

Underskrift sekreterare
Namnförtydligande

Underskrift ordförande
Namnförtydligande

Underskrift justerande
Namnförtydligande

borttagen uppgift enligt GDPR

Utdragsbestyrkande

borttagen uppgift enligt GDPR

ANSLAG/BEVIS

Protokollet är justerat och
tillkännages genom anslag

2012-04-17--2012-05-09

Nämnd/styrelse

Kommunfullmäktige

Sammanträdesdatum

2012-03-26

Protokollet förvaras

Kommunledningskontoret

Underskrift

borttagen uppgift enligt GDPR

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Rättsenheten
Anders Hjalmarsson
010-224 51 83

Klagande (delg.kv.)

BESLUT
2013-05-16

Diarienummer
505-25981-2012 E

Sida
1(3)

Hushållningssällskapet Skaraborg
Box 124
532 22 Skara

Överklagande av beslut om nya skyddsföreskrifter för vatten- skyddsområdet Källefalls vattentäkt i Tidaholms kommun

Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen avslår överklagandet.

Redogörelse för ärendet

Kommunfullmäktige i Tidaholms kommun beslutade den 26 mars 2012, § 23, att anta nya skyddsföreskrifter för vattenskyddsområdet Källefalls vattentäkt. Enligt beslutet inrättas en primär, en sekundär och en tertiär skyddszon inom vattenskyddsområdet. Gränserna för den primära respektive sekundära skyddszonen är något utvidgade jämfört med hittillsvarande inre och yttre skyddszon. De nya skyddsföreskrifterna innebär, såvitt nu är av intresse, att yrkesmässig hantering av kemiska bekämpningsmedel, undantaget transport, är förbjuden inom den sekundära skyddszonen (§ 6).

Hushållningssällskapet Skaraborg har överklagat fullmäktiges beslut och har anfört följande.

Skyddsföreskrifterna medför att brukandet av åkermarken på [borttagen uppgift enligt GDPR] kommer att få stora begränsningar, då all användning av kemiska bekämpningsmedel inom den sekundära skyddszonen är förbjuden. Beslutet innebär också en begränsning av skogsbruket som drivs i Hushållningssällskapets regi. Hushållningssällskapet äger på [borttagen uppgift enligt GDPR] cirka 48 hektar åker inom vattenskyddsområdet varav cirka 5 hektar inom primär skyddszon och cirka 30 hektar inom sekundär skyddszon samt 13 hektar inom tertiär skyddszon.

Åkermarken är utarrenderad till en brukare sedan många år. Arrendatorn är väl insatt i förslaget och ser problem med fortsatt brukande.

[borttagen uppgift enligt GDPR] har lätta jordar med högt tryck av både örtogräs och rotoagräs och då framför allt kvickrot. Det bedrivs idag ingen kemikalieintensiv odling på markerna. Då markerna inom området har ett högt tryck av ogräs gör det att en viss användning av bland annat herbicider är viktig för att kunna producera skördar med god kvalitet och utbyte. Området har ingen djurhållning. Förutsättningarna för ekologisk produktion är därmed mycket begränsad.

Förslaget innebär stora konsekvenser för produktionen på berörd åker- och skogsmark. Hushållningssällskapet överklagar därför beslutet att utöka den

sekundära skyddszonen och att det där inte får ske någon användning av bekämpningsmedel. Alternativt till ett förändrat beslut begär Hushållnings-sällskapet en skälig ekonomisk kompensation eller att kommunen löser in mark på borttagen uppgift enligt GDPR

Skälen för Länsstyrelsens beslut

Kommunen får förklara ett mark- eller vattenområde som vattenskyddsområde till skydd för en grund- eller ytvattentillgång som utnyttjas eller kan antas komma att utnyttjas för vattentäkt (7 kap. 21 § miljöbalken, MB). Kommunen ska meddela sådana föreskrifter om inskränkningar i rätten att förfoga över fastigheter inom vattenskyddsområdet som behövs för att tillgodose syftet med området (7 kap. 22 § MB).

Vid prövning av vattenskyddsområden ska hänsyn tas även till enskilda intressen. En inskränkning i enskilds rätt att använda mark eller vatten får inte gå längre än som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses (7 kap. 25 § MB).

I Naturvårdsverkets allmänna råd (NFS 2003:16) om vattenskyddsområden anges bland annat följande. Föreskrifter för vattenskyddsområden bör utformas så att de säkerställer ett tillräckligt skydd på både kort och lång sikt, det vill säga i ett flergenerationsperspektiv. De bör anpassas efter lokala förhållanden och efter skyddsbehovet. Föreskrifter för vattenskyddsområden kan behöva utformas så att de medför långtgående inskränkningar i rätten att förfoga över fastigheter. Ett vattenskyddsområde bör delas in i zoner med föreskrifter som är anpassade efter de naturgivna förhållandena och skyddsbehovet i respektive zon. Ett vattenskyddsområde kan delas in i vattentäktsson, primär respektive sekundär skyddszon och vid behov tertiär skyddszon. I föreskrifterna bör beaktas konsekvenserna både av plötsliga och kontinuerliga utsläpp från föroreningskällor. Det kan gälla såväl punktkällor som diffusa föroreningskällor. Vissa verksamheter bör förbjudas inom ett vattenskyddsområde. Detta gäller till exempel sådana verksamheter som kan ge upphov till irreversibla skador eller skador som kan få långtgående konsekvenser för vattnets kvalitet och kvantitet. Skadorna kan antingen bero på enskilda utsläpp eller på den sammanlagda effekten av många små utsläpp eller på konsekvenser av ingrepp i miljön. Inskränkningar i rätten att förfoga över fastigheter bör vid behov omfatta både pågående verksamheter och tillkommande verksamheter. Vid bedömningen av hur långt en inskränkning i enskilds rätt får gå för att syftet med ett vattenskyddsområde ska tillgodoses bör beaktas att det är vanligt att syftet kan uppnås endast genom höga skyddsnivåer och långt gående restriktioner.

Länsstyrelsens bedömning

Av handlingarna framgår att Källefalls vattentäkt svarar för vattenförsörjningen till hela Tidaholms tätort, med ett medeluttag på drygt 2 500 kubikmeter per dygn. Vattentäkten består av två brunnar i jordlaget och ett vat-

tenverk i anslutning till en av brunnarna. Tidaholms tätort saknar idag reservvattentäkt.

Källefalls vattentäkt är således av stor betydelse för vattenförsörjningen. Syftet med de nya skyddszonerna och de nya skyddsföreskrifterna är att begränsa risken för förorening av vattentäktens vatten.

Den sekundära skyddszonens utbredning är väl motiverad och i linje med Naturvårdsverkets allmänna råd.

Förbudet mot yrkesmässig hantering av kemiska bekämpningsmedel inom den sekundära skyddszonen behövs för att tillgodose syftet med vatten-skyddsområdet. Den inskränkning i pågående markanvändning som förbudet utgör för Hushållningssällskapet och dess arrendator måste vägas mot det allmänna intresset att Tidaholms tätort har tillgång till vatten av god kvalitet. Inskränkningen kan då inte anses gå längre än vad som är nödvändigt. Därför ska överklagandet avslås.

Länsstyrelsen kan inte pröva frågor om ersättning eller inlösen. I stället kan talan om ersättning eller inlösen väckas hos mark- och miljödomstolen i enlighet med reglerna i 31 kap. MB.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, se bilaga (formulär O4).

I detta ärende har länsjuristen Anders Hjalmarsson beslutat.

borttagen uppgift enligt GDPR

Anders Hjalmarsson

Bilaga:

Hur man överklagar

Kopia till:

Tidaholms kommun, Tekniska kontoret, 522 83 Tidaholm
Pärmen

Hur man överklagar Länsstyrelsens beslut

Var skall beslutet överklagas?

Länsstyrelsens beslut kan överklagas hos regeringen. **Överklagandet skall dock skickas eller lämnas in till Länsstyrelsen i Västra Götalands län. Adressen framgår av beslutet.**

Har överklagandet kommit in i rätt tid överlämnar Länsstyrelsen överklagandet och handlingarna till regeringen.

När skall beslutet senast överklagas?

Överklagandet skall ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag Ni fick del av beslutet.

Hur skall överklagandet utformas?

Överklagandet skall ske skriftligen.

I skrivelsen skall Ni

- tala om vilket beslut Ni överklagar t ex genom att ange beslutsdatum och ärendets diarienummer

- redogöra för hur Ni anser att beslutet skall ändras och varför

- uppge namn, adress och telefonnummer

Skrivelsen skall undertecknas.